

Erik Peetermans
Attaché

Onze ref.: 0859151126ep

Brussel, 7 december 2015

DOCUMENT

***Geo-blocking* en de *Digital Single Market*: algemene oriëntatie en eerste opmerkingen van het VBO**

Samenvatting

Op 24 september 2015 opende de Europese Commissie een publieke consultatie omtrent de praktijk van geo-blocking. Via BusinessEurope is het VBO gevraagd om haar opmerkingen daarover over te maken.

Dit document geeft, na aan algemene oriëntering, de eerste opmerkingen van het VBO in verband met *geo-blocking* weer.

■

Competentiecentrum Recht & Onderneming

T +32 2 515 08 85

F +32 2 515 09 85

ep@vbo-feb.be

VBO vzw

Ravensteinstraat 4

B - 1000 Brussel

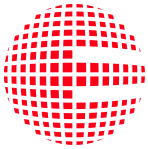
T + 32 2 515 08 11

F + 32 2 515 09 99

info@vbo-feb.be

www.vbo.be

Lid BUSINESSEUROPE

1 Inleidende beschouwingen

Op **6 mei 2015** publiceerde de Europese Commissie haar *Digital Single Market Strategy* ('hierna DSM-strategie')¹. Een van de hoofddoelstellingen van de DSM-strategie is het wegwerken van belemmeringen voor het elektronisch handelsverkeer waaronder de praktijk van 'ongefundeerde *geo-blocking*.'

Om het standpunt van de betrokken *stakeholders* te kennen, opende de Europese Commissie op **24 september 2015** een publieke consultatie omtrent *geo-blocking*.²

De consultatieperiode loopt tot **28 december 2015**.

2 Wat is *geo-blocking*?

Geo-blocking wordt in de DSM-strategie omschreven als het om "*commerciële redenen blokkeren door onlineverkopers van de toegang tot websites die in andere landen zijn geregistreerd. Hoewel consumenten toegang krijgen tot de website kunnen zij daar echter geen producten of diensten kopen.*"

Een variant bestaat erin dat consumenten worden doorverwezen naar een lokale website van dezelfde onderneming maar met andere prijzen of een ander assortiment van producten of diensten.

In nog andere situaties van *geo-blocking* is het aankopen via buitenlandse websites niet onmogelijk maar worden - door middel van geo-lokalisering - automatisch andere prijzen toegepast in functie van de geografische locatie.

De Europese Commissie beschouwt *geo-blocking* als manier om markten volgens landsgrenzen te segmenteren. Doordat *geo-blocking* op die manier de keuzemogelijkheden van de consument beperkt, vormt het een van de oorzaken van de fragmentatie van de interne markt.³

3 Europese initiatieven

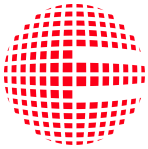
3.1 Situering

De Europese Commissie wenst de praktijk van *geo-blocking* aan te pakken langs drie verschillende invalhoeken. Met name via:

¹ Mededeling 6 mei 2015 van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's - strategie voor een digitale eengemaakte markt voor Europa, COM (2015) 192 final.

² Op dezelfde datum werd eveneens een publieke consultatie omtrent de rol van online-platformen in de deeleconomie geopend. De publieke consultatie omtrent online platformen valt buiten het bestek van deze nota.

³ DSM-strategie, blz. 6.

- doelgerichte aanpassingen aan bestaande wetgeving;
- de aanwending van de bestaande instrumenten die het Europees mededingingsrecht biedt;
- een hervorming van intellectuele eigendomsrechten en meer specifiek het *copyright*recht.

Elk van deze drie invalshoeken wordt hieronder kort besproken.

3.2 Doelgerichte wetgevende initiatieven

Om een einde te stellen aan 'ongefundeerde *geo-blocking*' verklaarde de Europese Commissie in de DSM-strategie dat ze in de eerste helft van 2016 met doelgerichte wetgevingsvoorstellen zal komen.

De *e-commerce*-richtlijn⁴ en dienstenrichtlijn⁵ worden aangehaald als wetgeving die mogelijk wordt aangepast.

Zo legt de **e-commercerichtlijn** op dit ogenblik reeds het land-van-oorsprong - beginsel om belemmeringen in interne markt inzake online diensten te verminderen. De e-commercerichtlijn verbiedt echter geen discriminatie ten aanzien van de ontvangers van goederen en diensten.

De **dienstenrichtlijn** verbiedt elke vorm van discriminatie op grond van nationaliteit of woonplaats maar, gelet op de talrijke uitzonderingsmogelijkheden die gelaten worden aan de lidstaten, is de handhaving van dit beginsel niet evident.⁶

De **richtlijn consumentenbescherming**⁷, ten slotte, hoewel niet aangehaald in de DSM-strategie, vereist dat ondernemingen consumenten steeds op voorhand dienen te informeren over mogelijke leveringsbeperkingen.

3.3 *Geo-blocking* en mededinging

Vanuit mededingingsrechtelijk perspectief wordt, in de eerste plaats, verwezen naar het lopende onderzoek in de **e-commercesector** dat parallel aan de lancering van de DSM-strategie is aangekondigd.

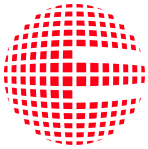
Bedoeling van dit onderzoek is om de marktwerking in de sector van de e-commerce tegen het licht te houden en hierbij onder meer na te gaan of praktijken van *geo-blocking* in strijd zijn met de Europese mededingingsregels.

⁴ Richtlijn 2000/31/EG.

⁵ Richtlijn 2006/123/EG.

⁶ Commission background document to the public consultation on geo-blocking. Het gaat om artikel 20 van de Dienstenrichtlijn.

⁷ Richtlijn 2011/83/EG.

Er wordt benadrukt dat het sectoronderzoek een *fact finding exercise* is en geenszins de opening van een concreet onderzoek door de diensten van de Europese Commissie naar de praktijken van welbepaalde ondernemingen inhoudt.

Verwacht wordt dat de Europese Commissie haar voorlopige bevindingen van het sectoronderzoek zal publiceren tegen midden 2016. Een definitief eindrapport wordt verwacht in de eerste kwartaal van 2017.

Ten tweede, naast het beleidsmatige luik, kan worden verwezen naar de **lopende mededingingsonderzoeken** waarbij bezorgdheden omtrent *geo-blocking* een rol spelen. Zo wordt verwezen naar de opening van een diepgaand onderzoek door de Europese Commissie naar de praktijken grensoverschrijdende betaaltelevisieaanbieders.⁸

3.4 **Geo-blocking en copyright**

Een derde invalshoek is deze van de intellectuele eigendomsrechten en in het bijzonder copyright.

Zo krijgen consumenten die vanuit een andere lidstaat toegang wensen tot auteursrechtelijk beschermde inhoud vaak te horen dat die inhoud vanuit hun eigen land niet beschikbaar of niet toegankelijk is. Deze situatie is het gevolg van het **territoriale karakter van het auteursrecht**.

In andere gevallen kan dergelijke niet-beschikbaarheid of niet-toegankelijkheid het gevolg zijn van **contractuele beperkingen** voor rechthebbenden en distributeurs of van zakelijke beslissingen van de distributeur.

Er wordt op gewezen dat territoriale exclusiviteit vaak een belangrijke rol voor de financiering van bepaalde soorten van werken, in het bijzonder in de audiovisuele sector.

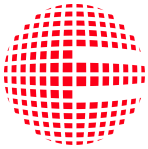
Hoewel de Europese Commissie er niet voor pleit om het territorialiteitsprincipe aan te passen, zullen de praktijken van *geo-blocking* tegen het licht worden gehouden in het kader van de toekomstige modernisering van auteursrechten waarvan ook in de DSM-strategie sprake is.⁹

4 **Ontwerpstandpunt VBO**

Het VBO meent dat een **evenwicht** moet gevonden worden tussen fundamentele rechtsbeginselen met name de vrijheid tot contacteren en het niet-discriminatiebeginsel.

⁸ Statement by Commissioner Almunia on opening of investigation into Pay TV services, Brussel, 13 januari 2014.

⁹ DSM-strategie, blz. 7. Zie ook: <https://ec.europa.eu/digital-agenda/en/copyright>.

Vervolg (-4-) van het document van 7 december 2015

Een verbod op ongefundeerd *geo-blocking* mag dit er niet toe leiden dat ondernemingen gedwongen om goederen of diensten te leveren aan identieke voorwaarden doorheen de EU terwijl de marktomstandigheden in de realiteit sterk kunnen verschillen van lidstaat tot lidstaat. Het VBO vraagt dat daarom dat de Europese Commissie rekening zou houden met het **onvoltooide karakter van de interne markt** op dit ogenblik.

Omwille rechtszekerheid is het VBO bovendien voorstander van de uitwerking van **objectieve criteria** op grond waarvan *geo-blocking* als ontoelaatbaar en ongefundeerd wordt beschouwd. In het bijzonder kan *geo-blocking* in uitzonderlijke gevallen gerechtvaardigd zijn gelet op wettelijke verplichtingen die aan ondernemingen worden opgelegd bijvoorbeeld in het kader van de kansspelen.

Tot slot, wijst het VBO op de ontwikkelingen op het gebied van mededinging en meent het dat maximaal gebruik moet worden gemaakt van de **bestaande instrumenten** waarover de Europese Unie reeds beschikt, alvorens bijkomende wetgevende initiatieven te nemen.

Document opgesteld op 7 december 2015

* *

*